

Δραστηριότητα 3: Η πόλη μας στη λογοτεχνία!

Στην παγκόσμια λογοτεχνική παραγωγή σπουδαία έργα αποτυπώνουν πόλεις, οι οποίες επαναδημιουργούνται με τη γραφή, αναλαμβάνουν διακριτές λειτουργίες και επωμίζονται αισθητικούς και ιδεολογικούς ρόλους. Για παράδειγμα, στη μελέτη «Η Θεσσαλονίκη στο έργο των θεσσαλονικέων πεζογράφων» (του Τριαντάφυλλου Κωτόπουλου, Εκδόσεις Επίκεντρο, 2014) αποδεικνύεται ότι οι Θεσσαλονικείς πεζογράφοι, καθένας ανάλογα με τα βιώματα, τους προβληματισμούς και τις επιδιώξεις του, "συνομίλησαν" με την πόλη τους. Στη μεταγραφή αυτή σε έντεχνο λόγο η Θεσσαλονίκη μεταμορφώθηκε και συχνά μυθοποιήθηκε, πάντως σε κάθε περίπτωση αναδείχτηκε σε μία από τις σημαντικότερες πόλεις της λογοτεχνίας. Η Θεσσαλονίκη του Πεντζίκη, του Ιωάννου, του Μπακόλα, του Βασιλικού και του Αλαβέρα μπορεί να σταθεί επάξια δίπλα στο Παρίσι του Balzac, του Hugo, του Baudelaire και του James, το Λονδίνο του Dickens, του Edgar Allan Poe και της Virginia Woolf, το Δουβλίνο του Joyce, τη Νέα Υόρκη του John Dos Passos, τις αμερικανικές πόλεις του Kerouac, την Αλεξανδρεία του Καβάφη κ.ά. Πηγή [Biblionet](#)

Στόχος

Να εμπλουτίσουν οι μαθητές την εικόνα της πόλης τους με βάση λογοτεχνικά κείμενα που την αναφέρονται σ' αυτήν.

Διαδικασία

Προτείνεται η χρήση της ιστοσελίδας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, [Ψηφίδες](#) και συγκεκριμένα της ενότητας [Λογοτεχνία και πόλεις](#). Κατευθύνουμε τους μαθητές να αναζήτησουν αποσπάσματα λογοτεχνικών κειμένων και πολυμεσικό υλικό, για την ιστορία, τα πρόσωπα και τα θέματα της λογοτεχνίας της πόλης τους. Για την αναζήτηση αυτή μπορούν να αξιοποιηθούν επίσης βιβλία που αναφέρονται στην πόλη σας από την πλευρά της λογοτεχνίας. Αναζήτηση για τέτοια βιβλία μπορεί να γίνει κάνοντας αναζήτηση της σελίδας [Biblionet](#) του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου.

Ως επέκταση προτείνεται η χρήση του συνδέσμου με ποιήματα του Νίκου Καββαδία. <https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=zT05uF2XS10w.kZmXrDCHkCB8>

Παραγόμενα

Προτείνεται η δημιουργία του Λογοτεχνικού Χάρτη της Πόλης σας με χρήση της δυνατότητας [Λογοτεχνικές Πόλεις Χρηστών](#) που παρέχεται από την ιστοσελίδα του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Στο χάρτη μπορούν οι μαθητές να εντάξουν αποσπάσματα που εντόπισαν σε λογοτεχνικά έργα, φωτογραφίες, τραγούδια και βίντεο!

Ο Λογοτεχνικός Χάρτης που θα φτιάξουν οι μαθητές μπορεί να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου και να κοινοποιηθεί στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης kpe@kpe-thess.gr.

Εναλλακτική δραστηριότητα: Οι δρόμοι της πόλης μου στη λογοτεχνία!

Με παρόμοιο τρόπο μπορούν να χαρτογραφηθούν οι καθημερινές διαδρομές των μαθητών στην πόλη, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στα ονόματα των δρόμων. Η αναζήτηση στην περίπτωση αυτή εστιάζει στις λογοτεχνικές αναφορές στους δρόμους αυτούς αλλά και μουσικό ή φωτογραφικό υλικό.

Προτείνεται η ένταξη των πληροφοριών σε ηλεκτρονικό χάρτη της ψηφιακής εφαρμογής google map ή η αξιοποίηση της σελίδας [Λογοτεχνία και πόλεις](#).

Οδηγός δημιουργίας χάρτη στο Google maps: <http://youtu.be/tFnot5uXw>

Δραστηριότητα 4. Αναζητούμε στοιχεία στον... αέρα!

Στόχος:

Διερεύνηση της ποιότητας του αέρα.

Διαδικασία

Στην προτεινόμενη δραστηριότητα καθοδηγούμε τα παιδιά σε μια αναζήτηση και κριτική αξιοποίηση πληροφοριών, ώστε να συνθέσουν μια απάντηση ως προς την ποιότητα του αέρα που αναπνέουν καθημερινά στην πόλη τους, έχοντας ως δεδομένο πως ο καθαρός αέρας αποτελεί βασικό συστατικό της ποιότητας ζωής σ' αυτήν.

Για να απαντηθούν τα ερωτήματα που τίθενται, οι μαθητές θα περιηγηθούν σε συγκεκριμένες ιστοσελίδες, οι οποίες θα αποτελέσουν τις πηγές τους. Η μεθοδολογία που προτείνουμε είναι μία προσέγγιση οργάνωσης μαθημάτων που ονομάζεται Ιστοεξερεύνηση (WebQuest).

Μια ιστοεξερεύνηση αποτελεί μία δραστηριότητα κατευθυνόμενης διερεύνησης κατά την οποία οι μαθητές αναλαμβάνουν να λύσουν ένα πρόβλημα, αξιοποιώντας το διαδίκτυο ως βασική πηγή πληροφορίας. Σε μια δραστηριότητα αυτής της μορφής, η πληροφορία αποτελεί το πρωτογενές υλικό προς επεξεργασία και οικοδόμηση νέας γνώσης. Οι ιστοεξερευνήσεις σχεδιάζονται ώστε να οριοθετούν τη δραστηριότητα των μαθητών, να εστιάζουν στη χρήση της πληροφορίας παρά στην απλή αναζήτησή της και να υποστηρίζουν τους μαθητές στην καλλιέργεια της αναλυτικής και συνθετικής σκέψης και της κριτικής τους ικανότητας.

Με το ίδιο τρόπο που προτείνουμε στη δραστηριότητα αυτή, οι ομάδες έχουν τη δυνατότητα να ερευνήσουν την ποιότητα του νερού, τη χρήση της ενέργειας, τη μετακίνηση στη πόλη, την ύπαρξη ελεύθερων χώρων πρασίνου κ.ά.

ΠΗΓΕΣ:

1. Συνέντευξη δημάρχου σε μαθητές – 2003: <http://4dim-elefth.thess.sch.gr/sinenteftksi.htm>
2. Κλίμακα ποιότητας αέρα: <http://www.airthess.gr/Limits>
3. Άρθρο εφημερίδας, 2003: <http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=150958>

Ως υπόδειγμα σας προτείνουμε την ιστοεξερεύνηση για την ποιότητα του αέρα σε μια περιοχή της Θεσσαλονίκης. Καθοδηγούμε τα παιδιά σε μια αναζήτηση και κριτική αξιοποίηση πληροφοριών, που θα μπορούν να συνθέσουν μια απάντηση ως προς τα αίτια της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τις επιδράσεις της στους κατοίκους μιας πόλης και όχι μόνο, αφού η αέρια ρύπανση δεν περιορίζεται σε μια συγκεκριμένη γεωγραφικά περιοχή, αλλά απλώνεται ανάλογα με τις κινήσεις του αέρα σε ευρύτερες περιοχές. Η ιστοεξερεύνηση οδηγεί επίσης στην αναζήτηση των υπευθύ-